

Аңдатпа

Сақтаушы құрылғыларды қате қалпына келтіру және оларды зиянкестерден кейін пайдалануы мүмкін болатындықтан, кепілді деректерді жою ақпараттың ағып кетуден қорғау үшін пайдаланылады. Бұл тасымалдаушының бұзылуымен, сондай-ақ оның болмауымен де болуы мүмкін. Берілген дипломдық жобанда кепілді деректерді жою әдістері зерттелген және қатты дискілер үшін кепілді деректерді жоюдың ең жақсы әдісі таңдалған. Кепілді деректерді жою бағдарламасы әзірленді.

Экономикалық бөлімінде бағдарламаны әзірлеу мен кепілді деректерді жою әдісін зерттеу бағытында мүмкін болатын экономикалық шығындар есептелді.

Өмір тіршілік қауіпсіздігі бөлімінде оңтайлы еңбек жағдайлары есептелген, табиғи және жасанды жарықтандыру есептеулері де жүргізілді.

Аннотация

Гарантированное уничтожение данных используется для защиты информации от утечек, которые могут возникнуть в связи с неправильной утилизацией запоминающих устройств и их последующим использованием злоумышленником. Может происходить как с уничтожением носителя, так и без. В данном дипломном проекте были исследованы методы гарантированного удаления данных и подобран наилучший метод гарантированного удаления данных для жестких дисков. Была разработана программа по гарантированному удалению данных.

В экономической части рассчитаны возможные экономические затраты, направленные на исследования метода гарантированного удаления данных и разработки программы.

В разделе безопасности жизнедеятельности определены оптимальные условия труда, произведен расчет естественного и искусственного освещения.

Annotation

Warranted data destruction is used to protect information from leaks that may occur due to improper disposal of storage devices and their subsequent use by an attacker. It can happen both with the destruction of the carrier and without. In this diploma project methods of warranted data deletion were investigated and the best method of warranted deletion of data for hard disks was selected. A program for warranted data deletion was developed.

In the economic part the possible economic costs are calculated to study the method of warranted data deletion and program development.

In the section of life safety optimal working conditions are determined, calculation of natural and artificial lighting is carried out.